

kétől egészen a Duna Vaskapu-szorosáig. E határ - szintén több mint 1000 km. hosszúságban - ugyanolyan rossz volt, mint Csehszlovákia déli határa a Kárpátmedencében. Jugoszlávia határai nagyobb részükben természetes választóvonalakon futottak. Csak északi határa volt mesterséges. A Dráva-Duna torkolat vidék elmetzése és a magyar Alföldön vezetett határszakasz tarthatatlan volt. A közlekedést erősen bénította és a nagyobb gazdasági és népességi gócek életműködését gátolta ez a határvezetés.

Az 1919-20-ban megvont új határok legnagyobb károkat a Kárpátmedencében okoztak s a Nagy Magyar Alföldnek - a medence legfontosabb tájának - életét zavarták meg legjobban. E határoknak semmi történelmi múltjuk sem volt. Nem egyeztek a törökkori /XVI-XVII. század/ határokkal sem, amelyek szintén természetellenes választóvonalak voltak.

Az 1938-41-ben vont újabb határokat nem ábrázoljuk. Háborús időkben született s nagyobb részükben a földrajzi és gazdasági érdekek figyelembe nem vételével vezetett mesterséges határok ezek.

TÁJNEVEK.

A sokat változó politikai határok miatt Középeurópa területén az állannevek, országnevek nem mindig alkalmasak területek megjelölésére, mert változó értelműek. Maradandóbbak és tájékoztatásra alkalmasabbak a tartománynevek és nagyobb tájnevek. Területünkön a változatos domborzat, klíma és növényzet miatt rengeteg tájnév él. Ezeket mind lehetetlen ábrázolni. Térképünk csak a legfontosabbakat emeli ki; azokat, amelyek tartományi jelentőségű vagy nagyságu területeket jelölnek.

Helyes lett volna a tájak magyar elnevezése mellett azoknak eredeti nevét is térképre vinni, azt a nevet és úgy, amelyet a helybeli lakosok használnak. Ennek akadálya, hogy Középeurópa soknyelvű, tarka nemzetiségű területén több tájnak két, sőt háromféle nyelvű eredeti neve is van. Így Sziléziát az ottani német lakosok Schlesien-nek, a lengyelek Śląsk-nak, a csehek Slezsko-nak írják és mondják. Szlovéniát a németek Krain-nak, a szlovének Slovenija-nak nevezik, Erdély neve az ott lakó németek közt Siebenbürgen, a románok közt Ardeal vagy Transilvania.

A tájak elhatárolása nehéz, mert a természetben ritkán találunk éles határokat /magas hegy-ségek összefüggő gerincvonala/, a szomszéd-tájak egymásbaolvadnak. Legnehezebb területünk északkeleti részén helyes táji tagolást adni. Itt ugyanis a nagyjában sík, lapos területen hiányzik a domborzat tagoló hatása. Másutt viszont egymást részben fedő tájneveket találunk. A magyar Kisalföld pl. jól megkülönböztethető táj, a Dunától északra elterülő részét mégis az északi magyar Felvidékhez /Szlovákia/ szokták sorolni, a közigazgatási beosztás is azzal kapcsolja össze, déli része viszont beleesik a Dunántul elnevezésű területbe s attól sem földrajzi, sem közigazgatási határokkal jól el nem különíthető. Vannak viszont természeti határokkal kitűnően elkülönített tájak, amelyeknek táji nevük nincs. Ilyen az észak-bulgár tábla a Balkán hegység gerincvonala és az Alduna vonala között.

A középeurópai tájnevek nagyobb része nem népnévből származik és a népnévből származó tájnevek sem mindig homogén lakosságu területeket jelölnek. /Pl. Csehország, Morvaország./ Ujkeletű nevek Szlovákia és Ruténia, amelyek az első világháború utáni területfelosztás nyomán keletkeztek mint tartomány- ill. országnevek.

KÖZÉPEURÓPA NAGYOBB TÁJAI

